

Abram geroepen

Periodethema: Abram en Izak
Genesis 11: 26 - 12: 9

UITLEG VAN DE TEKST

Aan het begin van de geschiedenis van Abram wordt zijn afkomst verhaald. Abram (dat betekent 'verheven vader') is een nakomeling van Sem (in het Hebreeuws 'naam'). Zijn vader is Terah (in het Hebreeuws 'oponthoud of rustplaats'). Deze Terah krijgt drie zonen: Abram, Nahor (Hebreeuws ha-choor 'hij die snuift') en Haran (Hebreeuws haraan 'bergbewoner'). Het gezin woont in Ur (Hebreeuws voor 'vlam'), het land van der Chaldeeën (letterlijk 'kluitenbrekers'). De zonen van Terah trouwen. Abram heeft als vrouw Saraï (prinses), van wie verteld wordt dat ze onvruchtbaar is. Haran sterft terwijl ze nog in Ur wonen. Haran heeft een zoon, Lot (In Hebreeuws 'bedekking'). Onder leiding van Terah trekt de familie weg uit Ur. Nahor gaat klaarblijkelijk niet mee. Lot, de zoon van Haran, wel. Het doel van hun tocht is Kanaän (in het Hebreeuws 'laagland'). Ze trekken eerst naar een plaats genaamd Haran (zo'n 1000 kilometer ten westen van Ur). Dat is al een geweldige reis, die hen voert langs het gebied waar Babel en Ninevé gevestigd zijn. Voor die tijd een enorme onderneming. Als ze in Haran zijn, sterft Terah. Hij is dan 205 jaar oud. Deze gegevens zijn een opmaat voor het vervolg. Het gaat om Abram (vers 1). Aan hem heeft de HEERE Zich bekendgemaakt. We weten niet precies wanneer en hoe dat is gebeurd. De schrijver vermeldt dat hier niet. Wel wordt gezegd wat er is gebeurd. Abram heeft een opdracht gekregen: 'Ga uit.' Abram moet zijn land (in het Hebreeuws erets), zijn maagschap (in het Hebreeuws muledoth wat 'familie' betekent) en zelfs het huis van zijn vader verlaten. Hij moet gaan naar het land wat de HEERE hem wijzen zal (in het Hebreeuws ra'ah. wat letterlijk betekent 'doen zien').

Abram wordt losgemaakt van zijn directe omgeving en de banden waaraan hij verbonden is. Hij krijgt daarbij bijzondere beloften (vers 2). De HEERE zal hem tot een groot volk (in het Hebreeuws 'goi') maken. De HEERE zal hem zegenen (in het Hebreeuws barak, wat 'voorspoed geven' betekent). Zegenen is het tegenovergestelde van vloeken waarbij het uitgangspunt is dat hetgeen je doet, zal mislukken. Zijn naam zal grootgemaakt worden. In Israël is je naam sterk verbonden met je identiteit. Hier wordt dus gezegd dat Abram groot van aanzien en gezag zal worden. Gevolgd door de opdracht 'wees een zegen'. Naast de beloften van grote gaven (en volk, zegen, aanzien) volgt de opdracht om van deze gaven ook uit te delen ('wees een zegen'). Daarbij mag Abram rekenen op Gods bijzondere nabijheid (vers 3). 'Ik zal zegenen die u zegenen en vervloeken die u vervloeken.' Hoewel hier nog niet wordt gesproken over een bijzondere band (verbond) tussen de HEERE en Abram (zie de verbondssluiting in Gen. 15) wordt hier al duidelijk dat er wel sprake is van een nauwe verbondenheid. Wie Abram zegen, zal gezegend worden, wie Abram vloekt zal de HEERE tegen zich krijgen. Van Abram wordt een geweldige stap gevraagd, die gaat gepaard met grote beloften. Vooral de laatste belofte is heerlijk. Deze overstijgt Abram en zijn nageslacht (vers 3b). 'In u zullen alle geslachten van het aardrijk gezegend worden.' Hier al schemert door waar de HEERE met deze bijzondere roeping naar toe wil. Abram is uitverkoren om de voorvader te worden van de Heere Jezus. Uit zijn nageslacht zal de Heiland der wereld geboren worden. Hier maakt de HEERE een begin met de geslachtslijn, die zal uitlopen op de geboorte van Zijn eigen Zoon. Zo zal Abram een zegen worden voor een ieder die de toevlucht neemt tot deze Zoon.

Abram gehoorzaamt op deze roep. Hij trekt met zijn gezin weg uit Haran (vers 4). Hij is 75 jaar oud als hij zijn familie verlaat. Zijn familie verlaat? Nee, niet helemaal. Lot, de zoon van zijn overleden broer Haran, trekt met hem mee. Nadrukkelijk vermeldt de schrijver (vers 5) dat heel het huis van Abram met al hun bezittingen wordt meegenomen. Er blijft niets achter. Er is geen materiële reden om nog eens terug te keren. Het is een afscheid om voor eens en voor altijd te gaan. Abram begrijpt dat deze band letterlijk losgemaakt is. Zo gaat hij weg uit Haran, op weg naar Kanaän. Opnieuw een geweldige reis (zo'n 700 km), die ze blijkbaar zonder al teveel problemen volbrengen, want ze arriveren in Kanaän. Daar aangekomen (vers 6) trekt Abram door naar de omgeving van Sichem (in het Hebreeuws 'rug of schouder') en slaat zijn tenten op bij de eikenbossen van More (in het Hebreeuws 'leraar'). Hij is niet alleen in dit land. Het is geen leeg land waar iemand zich zomaar vestigen kan. De Kanaänieten wonen er. Zij zijn de bezitters. Is Abram daarvan geschrokken? We weten het niet. Nu verschijnt de HEERE aan Abram. Letterlijk staat er dat de HEERE Zich toonde aan Abram. Hoe dat gebeurd is, weten we niet. Wel zien we er in dat de HEERE Zijn knecht bemoedigt. Abram wordt niet in het ongewisse gelaten of hij op de goede plaats is aangekomen en of hij het goede gedaan heeft. Hij wordt daarin door de HEERE bevestigd. Daarbij krijgt hij nog een belofte (vers 7). 'Aan uw zaad zal ik dit land geven', zegt de HEERE. Kanaän wordt zo het land van de belofte. Het zal een poos duren voor deze belofte werkelijkheid wordt. Abram zelf zal het niet meemaken. Pas in de tijd van Jozua (meer dan 500 jaar later) zien we dat de HEERE Zijn belofte vervult. Maar vervullen doet Hij het. Al wonen er nu Kanaänieten (vers 6), eens zullen die verdreven worden en zal het land voor het zaad van Abram zijn. Abram bouwt de HEERE een altaar. Het is niet zeker of Abram daarop ook geofferd heeft. Er wordt niet over gesproken. Offeren komt voor (zie ook Gen. 4 en 8), maar meestal wordt dan ook verteld dat er geofferd wordt. Een altaar kan ook worden gezien als een gedenkteken. Door dit altaar te bouwen, maakt Abram duidelijk Wie hij dient. Het is een altaar voor de HEERE. Hij toont daarmee ook aan de HEERE verbonden te willen zijn. Het altaar is een getuigenis naar zijn huis en ook naar zijn omgeving. Na dit alles trekt Abram verder (vers 8). We weten niet hoe lang hij bij More gebleven is, maar in ieder geval breekt hij op en trekt naar het gebergte. Hij slaat zijn tent op ten oosten van Bethel en ten westen van Ai. Ook daar bouwt hij een altaar. Hij zal in Kanaän wonen als één die de HEERE dient. Hij roept ook de Naam des HEEREN aan. Openlijk leeft Abram met de God, Die hem geroepen heeft. Ook zijn omgeving mag dit weten.

Hij geeft getuigenis van het feit dat zijn hoop en verwachting gevestigd zijn op de HEERE. In vers 9 wordt verteld dat Abraham naar het zuiden gaat. Het steeds verder trekken laat zien dat Abram het land van noord naar zuid doortrekt. Zo ziet hij wat hem door de Heere is beloofd.

TER OVERWEGING

Het is goed om met de kinderen te bespreken wat een geweldige reis Abram en zijn familie hebben gemaakt. We weten niet hoe ze hebben gewoond in Ur (in een tent of in een huis). We zien wel dat ze geweldige afstanden afleggen op het gebod van de HEERE. Het is ook belangrijk om met de kinderen te bespreken wat een geweldige stap van Abram gevraagd werd. Het loslaten van je familie en de vertrouwde grond waarop je woont, brengt letterlijk een mensenleven aan het schudden. Abram toont in dit alles een geweldige gehoorzaamheid en ook vertrouwen in de God, Die hem geroepen heeft. Alle (vermeende) zekerheden laat hij los en hij geeft zich over in de hand van de HEERE. Wie doet het hem na? Tegelijk is Abram daarmee een geweldige voorbeeld. Ook tot ons komt de roep om los te laten waar we eerst houvast zochten en ons toe te vertrouwen aan de HEERE. Het komen tot de Heere Jezus is ook de 'weg gaan naar het land wat God ons wijzen zal'. We zien immers de Heere Jezus niet. Het komt op vertrouwen aan. Hier al is Abram de vader aller gelovigen. Ook voor Abram geldt dat dit geen vrucht is van zijn eigen akker. Ook Abram heeft zijn aanvechtingen gekend. Hij was een mens van vlees en bloed zoals wij. Wat heeft hij gedacht, toen hij al de Kanaänieten in het land zag? Zonk de moed hem misschien in de schoenen? Gelukkig is het de Heilige Geest, Die ons op God doet vertrouwen. Gelukkig laat ook de Heilige Geest niet los het werk dat Hij begonnen is. Dat heeft Abram overeind gehouden. Dat doet het ons ook. We mogen de kinderen wijzen op de Heilige Geest, Die me alles geeft wat nodig is om me toe te vertrouwen aan de Heere en Zijn beloften. Bijzonder is dat Abram geweldige beloften krijgt. De HEERE volgen betekent dat er 'loon' wacht. Hij krijgt de belofte van een groot nageslacht, van zegen, van bescherming, van land. Niets van dit alles zag hij, maar het werd hem beloofd. Voor Abram was het genoeg. Zo komt God ook tot ons met beloften. De belofte van vergeving, verzoening, eeuwig leven. Dat zijn geen dingen die we zien, maar waarvan we wel mogen uitgaan dat de HEERE ze allemaal waar zal maken, geen uitgezonderd. 't Is trouw al wat Hij ooit beval' (Psalm 111: 5 ber.). Abram maakt geen geheim van zijn verbondenheid aan de HEERE. Hij bouwt een altaar voor zijn God. Hij roept zelfs in het openbaar de Naam van de HEERE aan. Een ieder mag getuige zijn van zijn omgang met God, ook ongelovige en zondige Kanaänieten.

Het mag ons aansporen om ook in onze tijd in alle openheid de Naam van onze HEERE aan te roepen. We bidden dat daar een gezegend getuigenis van uit mag gaan. Dit begin van de Heere is van grote betekenis. De kinderen moeten dat weten. Hier begint de HEERE voor het eerst met Israël. De kiem van het volk van het verbond ligt hier. Het is de grote stap waardoor Israël het volk van God wordt. Daarnaast is Abram het begin van de weg die eindigt in de komst van de Heere Jezus. Zo is Abram een zegen voor alle volken. Dat er op zondagschool wordt verteld over het Evangelie, vindt hier zijn oorsprong. Toen al begon de Heere de weg te banen voor Zijn Evangelie. Het Evangelie, dat nog steeds zondag aan zondag klinkt en voor de heidenen tot zegen mag zijn. Deel zo mogelijk met de kinderen de grote lijnen van Gods raad, die zichtbaar worden in deze geschiedenis.

GELOOFSLEER

Wie zien in dit gedeelte het begin van God bijzondere relatie met het volk Israël. Hij belooft aan één familie in het bijzonder Zijn zegen. Dit is het begin van het heilsplan dat uiteindelijk uitloopt in de zending van de Heere Jezus, tot zaligheid van zondaren. God Zelf neemt het initiatief om Zijn volk zalig te maken. Waarom Abram? Niet vanwege Abram, maar dat is God genade. In de Dordtse Leerregels, hoofdstuk 1, artikel 10 wordt dit beleden: 'de oorzaak van deze genadige verkiezing is eniglijk het welbehagen Gods, niet daarin bestaande, dat Hij enige hoedanigheden of werken der mensen, uit alle mogelijke voorwaarden, tot een voorwaarde der zaligheid heeft uitgekozen; maar hierin, dat Hij enige bepaalde personen uit de gemene menigte der zondaren Zich tot een eigendom heeft aangenomen.' Ook voor de kinderen geldt dat ze alleen uit genade zalig kunnen worden.

